

10 πράγματα που πρέπει να γνωρίζουμε για την κατάποση ξένων σωμάτων στα παιδιά.

Χρήστος Καρέτσος

Χειρουργός Παίδων, Διευθυντής Παιδοχειρουργικής Κλινικής, Εύρωκλινική Παίδων

- 1. Πόσο συχνό φαινόμενο είναι;** Είναι αρκετά συχνό. Το 75% των παιδιών, που καταπίνουν ξένο σώμα, είναι ηλικίας έως 5 ετών. Το 98% είναι τυχαία περιστατικά.
- 2. Τι μπορεί να καταπιεί ένα παιδί;** Συνήθως αντικείμενα που βρίσκονται στο σπίτι όπως κέρματα, παιχνίδια, κοσμήματα, βελόνες, παραμάνες, μαγνήτες και μπαταρίες.
- 3. Ποιά συμπτώματα μπορεί να παρουσιάσει;** Συνήθως τα παιδιά δεν παρουσιάζουν κανένα σύμπτωμα και προσέρχονται στο νοσοκομείο λόγω της μαρτυρίας ή της ύποψίας του συμβάντος από τους γονείς. Μπορεί όμως να εμφανίσουν συμπτώματα όπως πνιγμονή, συριγμό, σιελόρροια, δυσφαγία, έμετο, θωρακικό ή κοιλιακό άλγος, πυρετό, άρνηση λήψης τροφής και αναπνευστική δυσχέρεια.
- 4. Είναι πάντα αναγκαία η χειρουργική παρέμβαση;** Στο 80-90% των περιπτώσεων, τα ξένα σώματα αποβάλλονται αυτόματα με τις κενώσεις. Το 10-20% θα χρειαστεί ένδοσκοπική αφαίρεση και λιγότερο του 1% χειρουργική επέμβαση.
- 5. Τι εξετάσεις πρέπει να κάνει το παιδί;** Η λήψη λεπτομερούς ιστορικού είναι πρωταρχικής σημασίας. Η άπλη άκτινογραφία συνήθως αρκεί και αναδεικνύει το μέγεθος, την έντοπιση, το σχήμα και τον αριθμό των ξένων σωμάτων. Υπάρχουν όμως και ξένα σώματα, που δεν αναδεικνύονται σ' αυτή, όπως το γυαλί, το αλουμίνιο, το ξύλο, τα πλαστικά και τα φαρμακευτικά σκευάσματα. Η άξονική τομογραφία και η ένδοσκόπηση μπορεί να βοηθήσουν σε τέτοιες περιπτώσεις.
- 6. Ποιό περιστατικό είναι επίγονο;** Όταν το ξένο σώμα απεικονίζεται στον οισοφάγο ή το παιδί εμφανίζει έντονη συμπτωματολογία. Η αφαίρεσή του σ' αυτές τις περιπτώσεις είναι επτακτική.
- 7. Όταν το παιδί καταπιεί κέρμα;** Το 30% των κερμάτων αποβάλλονται μέσα σε 24 ώρες. Η παρακολούθηση και ο έλεγχος των κενώσεων είναι το μόνο που απαιτείται. Δεν είναι απαραίτητη η αλλαγή της δίαιτας ή η λήψη ύπακτων. Αν μετά την πάροδο 2-4 εβδομάδων δεν έχει βρεθεί, επαναλαμβάνεται η άκτινογραφία. Σε περίπτωση παραμονής του στο στομάχι, τότε αφαιρείται ένδοσκοπικά. Η έντοπιση του ξένου σώματος στο λεπτό έντερο χρήζει παρακολούθησης, ενώ παρέμβαση (έντεροσκόπηση ή χειρουργική αφαίρεση) διενεργείται μόνο όταν εμφανιστούν συμπτώματα.
- 8. Όταν το παιδί καταπιεί αίχμηρο αντικείμενο;** Συστήνεται η ένδοσκοπική αφαίρεσή του από το στομάχι, γιατί η διόδος

- του στο έντερο μπορεί να προκαλέσει ρήξη σε ποσοστό 15-35%. Έναλλακτικά, μπορούμε να το παρακολουθούμε καθημερινά με άκτινογραφίες. Αν έντοπιστεί άρχικα στο λεπτό έντερο, τότε ενδείκνυται η παρακολούθηση. Χειρουργική παρέμβαση έχει θέση, όταν το παιδί εμφανίσει συμπτώματα ρήξης του εντέρου ή όταν το ξένο σώμα δεν προωθείται στο πεπτικό σύστημα σε διάστημα 72 ωρών από τη στιγμή της κατάποσης.
- 9. Όταν το παιδί καταπιεί μπαταρία;** Η παρουσία της στο στομάχι μπορεί να παρακολουθηθεί για 48 ώρες. Επειγούσα ένδοσκόπηση διενεργείται, αν ο μικρός ασθενής παρουσιάσει συμπτώματα τραυματισμού του γαστρεντερικού συστήματος μέσα σ' αυτό το χρονικό διάστημα. Η παραμονή της στο στομάχι μετά την πάροδο των 48 ωρών χρήζει ένδοσκοπικής αφαίρεσης.
  - 10. Όταν το παιδί καταπιεί μαγνήτη;** Πρέπει να αφαιρείται ένδοσκοπικά. Ιδιαίτερος κίνδυνος για το έντερο (απόφραξη, συστροφή, ρήξη, συρίγγιο) υπάρχει, όταν το παιδί καταπιεί περισσότερους μαγνήτες ή έναν μαγνήτη και ένα μεταλλικό ξένο σώμα. ●